

ІНСТРУКЦІЯ

з ведення племінного обліку у птахівництві

I. Загальні положення

1. Ця Інструкція визначає порядок ведення форм племінного обліку, що застосовуються у птахівництві, з метою організації точного, систематичного обліку продуктивності та походження птиці для ведення селекційно-племінної роботи у птахівництві.

2. У цій Інструкції терміни вживаються у таких значеннях:

контрольна закладка - разова інкубація яєць в інкубаторі з метою визначення відтворювальних ознак птиці;

нормативний показник - показник господарсько-корисної ознаки птиці у відповідному віці, визначений розробником лінії чи форми кросу;

селекційне гніздо - група птиці, яка утримується разом та складається із самця і підібраних до нього самок однієї лінії відповідно до нормативного статевих співвідношення, розміщена окремо в селекційному пташнику з індивідуальним обліком господарсько-корисних ознак;

слабкий молодняк - добовий молодняк із відхиленнями фізіологічного розвитку;

племінний облік у птахівництві - визначення та внесення до інформаційних баз даних (автоматизованих систем документів із племінної справи) суб'єктами племінної справи у птахівництві даних про походження, продуктивність, тип та інші якості птиці з метою ведення племінної справи;

племінний період - частина періоду відкладання яєць, протягом якої від птиці отримують інкубаційні яйця.

3. Форми обліку уніфіковані, використовуються для усіх видів птиці.

4. У формах обліку використовують такі коди птиці за видами та напрямками продуктивності:

КЯ - кури яєчного напрямку продуктивності;

КМ - кури м'ясного напрямку продуктивності;

КМЯ - кури м'ясо-яєчного напрямку продуктивності;

ІНД - індики;

КАЧ - качки;

ГУС - гуси;

ПЕР - перепели;

ЦЕС - цесарки;

СТР - страуси.

5. Індивідуальний або груповий облік ведеться за статевими-віковими групами птиці в розрізі порід, вихідних ліній, батьківських та материнських форм.

6. Форми обліку ведуться у паперовому та/або електронному вигляді.

Первинна інформація з паперових та електронних носіїв вноситься у спеціалізовані таблиці електронної бази даних, де формується походження заکیلцьованого у добовому віці і посадженого на вирощування молодняку, записуються показники оцінюваних ознак по молодняку і дорослій птиці.

Інформація, що накопичується в базі даних, обробляється з використанням комп'ютерних програм. У результаті обробки видається індивідуальна, родинна чи групова оцінка птиці селекційного стада, яка використовується під час добору кращої птиці та формування з неї селекційних гнізд.

II. Правила заповнення та ведення форм племінного обліку

1. Заповнення форм проводиться чітким та розбірливим почерком, без зафарбовувань та підчисток даних, синім або чорним чорнилом. Виправлення здійснюють чітким перекресленням попередньої інформації та внесенням виправленої інформації.

2. Кожна з ознак записується певною кількістю цифр з визначеною точністю.

Записуються:

жива маса - в кілограмах із точністю до однієї десятої кілограма (крім перепелів),
жива маса перепелів - у кілограмах із точністю до однієї сотої кілограма;

маса яєць - у грамах із точністю до одного грама;

відносні показники - у відсотках із точністю до одного відсотка.

Дати заповнюються із зазначенням числа, місяця, року (наприклад, 01.01.2019).

Причина вибуття кодується так: падіж - «П», зоотехнічний брак - «Б». У разі падежу внаслідок хвороби за необхідності в графі «причина вибуття» поряд з кодом зазначають назву хвороби.

3. Форми обліку, що ведуться в журналах, мають бути прошиті та пронумеровані.

III. Племінний облік у племінних заводах

1. У стаді птиці суб'єкта племінної справи у птахівництві, що має статус племінного заводу:

ведуть індивідуальний облік походження та продуктивності птиці (несучість, жива маса молодняку і дорослої птиці, маса яєць);

проводять індивідуальну оцінку відтворювальних ознак птиці селекційного стада.

2. Для обліку походження птиці вивід молодняку здійснюється з маркованих яєць, які в інкубаторі розміщуються в окремих чарунках по 1 шт. Яйця маркуються шляхом нанесення олівцем на гострому кінці номера селекційного гнізда.

3. Для індивідуального мічення птиці селекційних стад використовуються пластини, які кріпляться на крило (криломітки) або ногу птиці (ножні кільця). Криломітки використовують для мічення добового молодняку шляхом проколювання перетинки правого крила птиці гострим кінцем криломітки та її фіксування. Ножні кільця використовують для мічення дорослої птиці шляхом надівання кільця на середню частину плесна ноги. Замість ногового кільця у разі утримання птиці в індивідуальних клітках можуть бути використані бирки-еполети, на яких зазначають індивідуальний номер клітки.

На криломітку наносять семизначний (для курей) або п'ятизначний номер. Перший знак на них - літера, що ідентифікує партію міток, інші - арабські цифри, що ідентифікують індивідуальний номер міченої особини. На ножне кільце наносять п'ятизначний номер: перший знак - літера, решта - арабські цифри. Повтор номерів на криломітках та ножних кільцях у межах одного стада не допускається.

Під час занесення номерів на криломітках та ножних кільцях у форми обліку перед номером записується двозначний номер відповідного покоління птиці.

4. У племінному заводі ведуть такі форми племінного обліку:

- 1) форма № 1-пт «Журнал інкубації яєць»;
- 2) форма № 2-пт «Журнал молодняку»;
- 3) форма № 3-пт «Журнал щоденного обліку несучості та вибуття птиці»;
- 4) форма № 4-пт «Журнал продуктивності несучок»;
- 5) форма № 5-пт «Журнал обліку маси та якості яєць»;
- 6) форма № 6-пт «Журнал самців».

5. Форма № 1-пт «Журнал інкубації яєць» використовується для оцінки відтворювальних ознак птиці.

Журнал ведеться за породою, вихідною лінією. У журнал за кожним селекційним гніздом вносяться номери на ножних кільцях самця та несучок селекційного гнізда. Номер селекційного гнізда відповідає номеру самця.

У разі індивідуального утримання несучок у клітках записується індивідуальний номер клітки, де знаходиться самиця.

У період інкубації в журналі за кожною несучкою фіксуються кількість яєць, що закладені на інкубацію, відходи яєць при інкубації, кількість молодняку при виводі.

Після закінчення періоду інкубації за кожною лінією підраховується та записується в журнал загальна кількість селекційних гнізд, самців та несучок у них, кількість яєць, закладених на інкубацію, та кількість одержаного молодняку, в тому числі кондиційного. Підраховується середньоарифметична кількість добового молодняку, одержаного на одного гніздового самця та на одну гніздову несучку.

За даними форми за лінією визначають такі показники:

заплідненість яєць, %:

$$ЗЯ = \frac{КЗЯ \times 100}{ЗКЯ}, \text{ де}$$

де ЗЯ - заплідненість яєць, %;

КЗЯ - кількість запліднених яєць, шт.;

ЗКЯ - загальна кількість яєць, закладених на інкубацію, шт.;

вивід молодняку, %:

$$ВМ = \frac{ККМ \times 100}{ЗКЯ}, \text{ де}$$

- де ВМ - вивід молодняку, %;
- ККМ - кількість кондиційного молодняку, голів;
- ЗКЯ - загальна кількість яєць, закладених на інкубацію, шт.;
- виводимість яєць, %:

$$ВЯ = \frac{ККМ \times 100}{КЗЯ}, \text{ де}$$

- де ВЯ - виводимість яєць, %;
- ККМ - кількість кондиційного молодняку, голів;
- КЗЯ - кількість запліднених яєць, шт.;
- вивід кондиційного молодняку, %:

$$ВКМ = \frac{ККМ \times 100}{КДМ}, \text{ де}$$

- де ВКМ - вивід кондиційного молодняку, %;
- ККМ - кількість кондиційного молодняку, голів;
- КДМ - кількість добового молодняку, голів.

6. Форма № 2-пт «Журнал молодняку» призначена для запису номерів на криломітках молодняку, дати виводу, статі, живої маси у відповідний вік у період його вирощування. Вперше жива маса визначається у віці: яєчних курей - 17 тижнів, курей м'ясного напрямку продуктивності - 6 тижнів, індиків - 16 тижнів, качок (крім мускусних) - 7 тижнів, мускусних качок - 10 тижнів для самців та 11 тижнів для самиць, гусей - 9 тижнів, перепелів - 6 тижнів, цесарок - 10 тижнів, страусів - 41 тижня. Вдруге жива маса визначається у віці: курей м'ясного напрямку продуктивності - 18 тижнів, індиків - 24 тижня, качок (крім мускусних) та гусей - 25 тижнів, цесарок - 22 тижнів.

Стать кодується так: «1» - самець, «2» - самиця.

Дата вибуття записується на основі щоденного фіксування номерів на криломітках птиці, що вибула.

Журнал ведеться за породою, вихідною лінією.

За даними форми підраховують зведені дані по лінії - кількість самиць та самців, посаджених на вирощування.

7. Форма № 3-пт «Журнал щоденного обліку несучості та вибуття птиці» призначена для індивідуального обліку продуктивності несучок, фіксування дати та причини вибуття несучки.

Знесення яйця несучкою фіксується у графі відповідного числа місяця цифрою «1».

Журнал ведеться помісячно за кожним пташником за породою, вихідною лінією.

8. Форма № 4-пт «Журнал продуктивності несучок» призначена для обліку продуктивності несучок протягом усього періоду яйцекладки. Номер на ножному кільці або номер клітки та номер на криломітці несучки записуються в журнал під час комплектування селекційного стада, жива маса - під час індивідуальної оцінки птиці у відповідному віці. Вперше жива маса визначається у віці: яєчних курей - 17 тижнів, курей м'ясного напрямку продуктивності - 18 тижнів, індиків - 25 тижнів, качок - 25 тижнів, гусей - 26 тижнів, перепелів - 34 тижнів, цесарок - 22 тижнів, страусів - 2 років. Вдруге жива маса визначається у курей, індиків та качок у віці 52 тижнів.

У форму № 4-пт із форми № 3-пт вносяться дата знесення першого яйця, щомісячна несучість, дата вибуття птиці.

Журнал ведеться за кожним пташником за породою, вихідною лінією.

За даними форми розраховують зведені дані за пташником та лінією: середній вік знесення першого яйця у днях, падіж та зоотехнічний брак, несучість на початкову та середню несучку.

За даними форми визначають такі показники:

несучість на початкову несучку, шт.:

$$\text{НПН} = \frac{\text{КЯП} \times 100}{\text{ППН}}, \text{ де}$$

де НПН - несучість на початкову несучку, яєць;

КЯП - кількість одержаних яєць за період, шт.;

ППН - початкове поголів'я несучок, голів;

несучість на середню несучку, шт.:

$$\text{НСН} = \frac{\text{КЯП} \times 100}{\text{СПН}}, \text{ де}$$

де НСН - несучість на середню несучку, яєць;

КЯП - кількість одержаних яєць за період, шт.;

СПН - середнє початкове поголів'я несучок, голів;

падіж:

$$\text{П} = \frac{\text{КПЗ} \times 100}{\text{ППП}}, \text{ де}$$

де П - падіж птиці за період, %;

КПЗ - кількість загиблої птиці за період, голів;

ППП - початкове поголів'я несучок, голів.

Несучість визначають: у яєчних курей - за 40 та 65 тижнів життя; курей м'ясного напрямку продуктивності - за 34 та 60 тижнів; перепелів - за 32 тижні, цесарок - за 64 тижні, качок (крім мускусних) - за 45 тижнів, мускусних качок - за 46 тижнів, індиків та гусей - за 52 тижні, страусів - за 156 тижнів.

9. Форма № 5-пт «Журнал обліку маси та якості яєць» призначена для запису даних щодо індивідуального зважування до десяти поспіль знесених кожною несучкою яєць та їхньої якості. Зважування проводять у віці: яєчних курей - 30 і 52 тижнів, курей м'ясного напрямку продуктивності - 28 і 34 тижнів, індиків, гусей, качок - 42, 43 тижнів, перепелів - 8 і 34 тижнів, цесарок - 36 тижнів. За наявності яєць із дефектами шкаралупи та форми (пояс, декальцинація, аномалії форми та інші) зазначають їхню кількість.

За даними форми розраховують зведені дані за пташником - середньоарифметичний показник маси яєць та кількість яєць із дефектами від однієї несучки.

10. Форма № 6-пт «Журнал самців» призначена для реєстрації самців, відібраних у селекційне стадо, запису даних про їх живу масу, м'ясні форми в балах та показники сперми. Вперше жива маса визначається у віці: у півнів яєчного та м'ясо-яєчного напрямів продуктивності - 17 тижнів, м'ясного напрямку продуктивності - 18 тижнів, індиків - 25 тижнів, качурів - 25 тижнів, гусаків - 26 тижнів, перепелів - 34 тижнів, цесарів - 22 тижнів, страусів - 2 років. Вдруге жива маса визначається у півнів, індиків та качурів у віці 52 тижнів. М'ясні форми визначають у півнів м'ясного напрямку продуктивності у віці 18 тижнів, у індиків - 25 та 52 тижнів.

У форму вносять такі показники сперми:

об'єм (см³);

густота: густа - «Г», середня - «С», рідка - «Р»;

рухливість (бали);

колір: білий - «Б», кремовий - «К».

Тут записуються також дата та причина вибуття самця.

Номер на криломітці, дата і місце посадки самця (номер клітки чи секції) записуються під час добору у селекційне стадо; номер на ножному кільці - під час добору у селекційні гнізда. У графі «Призначення» зазначають номер селекційного гнізда (для призначених у гнізда) або пишуть слово «резерв».

За даними форми розраховують зведені дані за пташником - середню живу масу самців та м'ясні форми у відповідному віці.

11. **Форма № 7-пт** «Оцінка вихідних ліній кросів та порід за комплексом ознак» призначена для характеристики птиці за вихідною лінією, породою за основними селекційними ознаками: несучість, маса яєць, жива маса, м'ясні форми у самців, відтворювальні ознаки, життєздатність.

За даними форм №№ 1-пт, 2-пт, 3-пт, 4-пт, 5-пт, 6-пт у разі використання біометричних методів обробки у форму записуються кількість оцінених особин та показники ознак із біометричними параметрами: середня, похибка середньої, середньоквадратичне відхилення, коефіцієнти варіації та успадкованості.

IV. Племінний облік у племінних птахорепродукторах

1. У племінних птахорепродукторах племінний облік ведуть на груповому рівні в межах пташника за породою, батьківською або материнською формою.

Ідентифікацію водоплавної птиці проводять методом надрізання (пробивання) перетинок між пальцями ніг за певним шифром (ключем).

2. Племінний облік у племінних птахорепродукторах ведуть за такими формами:

1) форма № 8-пт «Дані про придбання (відтворення) племінних (генетичних) ресурсів»;

2) форма № 9-пт «Журнал обліку щоденного вибуття молодняку та споживання корму»;

3) форма № 10-пт «Журнал зважування молодняку (дорослої птиці)»;

4) форма № 11-пт «Журнал обліку несучості, вибуття птиці та споживання корму»;

5) форма № 12-пт «Журнал групового зважування яєць»;

6) форма № 13-пт «Журнал індивідуального зважування яєць»;

7) форма № 14-пт «Журнал сортування яєць»;

8) форма № 15-пт «Журнал обліку якості інкубаційних яєць»;

9) форма № 16-пт «Результати вирощування молодняку»;

10) форма № 17-пт «Узагальнена оцінка дорослої птиці».

3. У формі № 8-пт «Дані про придбання (відтворення) племінних (генетичних) ресурсів» відображається інформація про дату придбання (відтворення) племінних (генетичних) ресурсів, вид птиці та назву породи, кроса, вид племінних (генетичних) ресурсів, посилання на підтвердний документ, яким визнається, що інкубаційні яйця є племінними, та підтверджуються показники якості племінної птиці.

У разі придбання у графі «Підтвердний документ» зазначають серію та номер сертифіката племінних (генетичних) ресурсів.

Господарство, яке за однією породою, кросом має два статуси (племінний завод і племінний птахорепродуктор I порядку або племінний птахорепродуктор I порядку і племінний птахорепродуктор I порядку), у разі власного відтворення племінних (генетичних) ресурсів у цій формі зазначає інформацію щодо відповідного переміщення племінних інкубаційних яєць або птиці в межах господарства. У разі власного відтворення у графі «Підтвердний документ» зазначають номер акта про відтворення стада.

4. У формі № 9-пт «Журнал обліку щоденного вибуття молодняку та споживання корму» відображаються дані щодо посаженого на вирощування молодняку птиці, облік птиці, що загинула та вибракувана, рівень споживання корму на одну голову та по всьому поголів'ю за кожним пташником.

У разі вибракування молодняку птиці понад 5 % за день у графі «Примітки» зазначається причина бракування (вакцинація, пересадка, стрес, зоотехнічний брак тощо).

У разі вибракування молодняку птиці понад 5 % за день за однієї із таких причин: видалення зі стада надлишку півників та помилки сортування за статтю в добовому віці, селекційний брак під час добору молодняку птиці м'ясного напряму продуктивності в бонітувальному віці, півників яєчного напряму продуктивності у віці 8-10 тижнів, вибракування після ветеринарних досліджень тощо розрахунок відсотка падежу

вираховують як суму показників відсотка падежу до такого вибраковування та після нього.

За даними форми розраховують середні дані за пташником за період вирощування - падіж, зоотехнічний брак, споживання корму та кількість голів, що переводяться в доросле стадо.

Після закінчення періоду вирощування за даними форми визначають вихід кондиційного ремонтного молодняку окремо по самках та самцях, %:

$$ВКМ = \frac{КМД \times 100}{КМП}, \text{ де}$$

де ВКМ - вихід кондиційного ремонтного молодняку, %;

КМД - кількість молодняку, відібраного для заміни дорослого поголів'я, голів;

КМП - кількість прийнятого на вирощування молодняку, голів.

5. Форма № 10-пт «Журнал зважування молодняку (дорослої птиці)» призначена для контролю за розвитком молодняку та нарощуванням живої маси у дорослої птиці. Для цього один раз на тиждень індивідуально зважують не менше 5 % поголів'я птиці за пташником у співвідношенні 1:1 за статями птиці. У яєчних курей один раз на тиждень індивідуально зважують не менше 100 голів птиці за пташником.

За цими даними визначають такі показники:

жива маса птиці, кг:

$$ЖМП = \frac{ЗМП \times 100}{КЗП}, \text{ де}$$

де ЖМП - жива маса птиці, кг;

ЗМП - загальна жива маса зваженої птиці, кг;

КЗП - кількість зваженої птиці, голів;

однорідність стада за живою масою, %:

$$ОСМ = \frac{КГС \times 100}{КЗП}, \text{ де}$$

де ОСМ - однорідність стада за живою масою, %;

КГС - кількість птиці з живою масою у межах ± 10 % від показника живої маси птиці, голів;

КЗП - кількість зваженої птиці, голів.

6. Форма № 11-пт «Журнал обліку несучості, вибуття птиці та споживання корму»

призначена для щоденної реєстрації за пташником кількості знесених яєць, наявності на початок дня поголів'я птиці за статевими групами та споживання нею корму, при цьому фіксують кількість птиці, що загинула та вибракувана, за мінусом чого вираховують поголів'я на початок наступного дня, загальну кількість спожитого корму всією птицею в пташнику та на одну голову, кількість знесених яєць.

За даними форми визначають такі показники:

середнє поголів'я за період використання:

$$\text{СПВ} = \frac{\text{СЩП} \times 100}{\text{КДП}}, \text{ де}$$

де СПВ - середнє поголів'я за період використання, голів;

СЩП - сума щоденного поголів'я (кількість кормоднів) за період;

КДП - кількість днів у періоді;

несучість на початкову несучку;

несучість на середню несучку;

падіж;

збереженість, %:

$$\text{З} = 100 - \text{П}, \text{ де}$$

де З - збереженість, %;

П - падіж, %.

7. Форми № 12-пт «Журнал групового зважування яєць» та № 13-пт «Журнал індивідуального зважування яєць» призначені для реєстрації результатів зважування яєць та визначення маси яєць у відповідний вік несучок шляхом групового або індивідуального зважування яєць.

У разі групового зважування один раз на тиждень чи місяць зважують одно- або дводенний збір яєць в прокладках у кількості не менше 120 шт. яєць від птиці одного пташника.

За даними форми № 12-пт визначають масу яєць, г:

$$\text{МЯ} = \frac{\text{ЗМЯП} - \text{МП}}{\text{КЗЯ}}, \text{ де}$$

де МЯ - маса яєць, г;

ЗМЯП - загальна маса яєць з прокладками, г;

МП - маса прокладок, г;

КЗЯ - кількість зважених яєць, шт.

У разі індивідуального зважування один раз на тиждень чи місяць зважують індивідуально у кількості не менше 100 шт. яєць від птиці одного пташника.

За даними форми № 13-пт визначають масу яєць, г:

$$МЯ = \frac{ЗМЯ}{КЗЯ}, \text{ де}$$

де МЯ - маса яєць, г;

ЗМЯ - загальна маса всіх зважених яєць, г;

КЗЯ - кількість зважених яєць, шт.

Після визначення маси яєць визначають однорідність стада за цим показником, %:

$$ОСМЯ = \frac{КЯС \times 100}{КЗЯ}, \text{ де}$$

де ОСМЯ - однорідність стада за масою яєць, %;

КЯС - кількість яєць з масою у межах $\pm 10\%$ від показника маси яєць, шт.;

КЗЯ - кількість зважених яєць, шт.

8. Форма № 14-пт «Журнал сортування яєць» призначена для визначення виходу інкубаційних яєць. Для цього один раз на тиждень у межах пташника проводять сортування яєць з реєстрацією їхньої кількості за видами браку. Результати сортування записують у форму.

За даними сортування розраховують вихід інкубаційних яєць, %:

$$ВІЯ = \frac{КІЯ \times 100}{КПЯ}, \text{ де}$$

де ВІЯ - вихід інкубаційних яєць, %;

КІЯ - кількість інкубаційних яєць, шт.;

КПЯ - кількість просортованих яєць, шт.

9. Форма № 15-пт «Журнал обліку якості інкубаційних яєць» призначена для оцінки відтворювальних ознак птиці.

Показники якості інкубаційних яєць визначають за пташником шляхом контрольних закладок чи після виведення молодняку. Обліковують кількість закладених на інкубацію та незапліднених яєць, відходи інкубації під час міражів та після виведення, кількість виведеного молодняку. На основі цих даних розраховують за тиждень та за племінний період показники заплідненості яєць, виводу молодняку, виводимості яєць, виводу кондиційного молодняку за формулами, наведеними у пункті 5 розділу III цієї Інструкції.

10. Форма № 16-пт «Результати вирощування молодняку» призначена для щотижневого аналізу показників вирощування молодняку за даними племінного обліку. У форму щотижня вносять показники падежу (у головах), споживання корму, нормативні показники середньої живої маси самців та самиць, визначають падіж із початку періоду вирощування (у відсотках), середню живу масу по самцях та самицях.

Після закінчення періоду вирощування вираховують вихід кондиційного ремонтного молодняку окремо по самицях та самцях за формулою, наведеною в пункті 4 цього розділу, та визначають однорідність стада за живою масою за формулою, наведеною в пункті 5 цього розділу.

11. Форма № 17-пт «Узагальнена оцінка дорослої птиці» призначена для характеристики дорослої птиці за комплексом господарсько-корисних ознак на основі даних племінного обліку.

За даними форми розраховують такі показники:

інтенсивність яйцекладки на середню несучку, %:

$$ІЯСН = \frac{КЯП \times 100}{СПНП}, \text{ де}$$

де ІЯСН - інтенсивність яйцекладки на середню несучку, %;

КЯП - кількість одержаних яєць за період, шт.;

СПНП - середнє поголів'я несучок за період, голів;

виробництво інкубаційних яєць на початкову несучку:

$$ВІЯПН = \frac{КІЯ \times 100}{ПНН}, \text{ де}$$

де ВІЯПН - виробництво інкубаційних яєць на початкову несучку, %;

КІЯ - кількість інкубаційних яєць за період, шт.;

ПНН - поголів'я несучок на початок періоду, голів;

кількість молодняку на початкову несучку, %:

$$КМПН = \frac{ККМ \times 100}{ПНН}, \text{ де}$$

де КМПН - кількість молодняку на початкову несучку, %;

ККМ - кількість кондиційного молодняку за період, шт.;

ПНН - поголів'я несучок на початок періоду, голів.

V. Племінний облік підконтрольної птиці, узагальнення

результатів бонітування та виконавці

1. Племінний облік у стадах, де утримується підконтрольна птиця, ведуть за формами № 9-пт, № 10-пт, № 11-пт, № 12-пт, № 14-пт, № 15-пт, № 16-пт, № 17-пт.
2. **Форма № 18-пт** «Звіт про результати бонітування птиці порід, вихідних ліній, батьківських, материнських форм» призначена для зведення результатів бонітування птиці за породою, вихідною лінією, батьківською/материнською формою.
3. Форми № 3-пт, № 9-пт, № 11-пт заповнюються та ведуться операторами птахофабрик та механізованих ферм. Інші форми заповнюються та ведуться працівниками, які виконують спеціальні роботи, пов'язані з племінними (генетичними) ресурсами птахівництва,- зоотехніками з племінної справи, які забезпечують достовірність даних.